

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ ДЛЯ ЗАРАХУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ НАДХОДЖЕНЬ В ОРГАНАХ КАЗНАЧЕЙСТВА

Ключові слова: бюджетний період, бюджетні надходження, відкриття рахунків, закриття рахунків.

Казначейська система обслуговування державного та місцевих бюджетів за доходами ґрунтується на комплексі касових операцій, що проводяться органами державного казначейства. Одним із основних напрямів роботи казначейства є відкриття та забезпечення належного функціонування рахунків для зарахування надходжень до бюджетів та цільових фондів. Проте діючий порядок відкриття рахунків для зарахування надходжень до бюджетів має ряд недоліків. Перш за все, це стосуються практики щорічного перевідкриття рахунків. Так, для зарахування надходжень до державного та місцевих бюджетів Державне казначейство України щорічно на початок нового бюджетного періоду, відповідно до Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та Бюджетного кодексу України, централізовано відкриває бюджетні рахунки. Статтею 57 Бюджетного кодексу України передбачено, що не пізніше 31 грудня або на останній день іншого бюджетного періоду Державне казначейство України закриває всі рахунки, відкриті у бюджетному періоді. Проте визначення терміну „закриття рахунків” не наведено. В економічній літературі під „закриттям рахунку” розуміють або обнулення сальдо рахунку, або припинення функціонування цього рахунку. В органах казначейства щорічно відкриваються нові рахунки, що призводить до помилкового зарахування надходжень до бюджетів. Так, у 2005 році відкриття рахунків для нового бюджетного періоду» відповідно до вимог Закону України „Про Державний бюджет

Бюджетно-податкові чинники активізації діяльності банківських та небанківських фінансових установ

України на 2005 р.», проводилося з 14 лютого 2005 р., а зарахування на нові рахунки розпочалося з 28 лютого 2005 р. У структурі рахунків для зарахування надходжень міститься символ звітності. У 2007 р. довідник відповідності символу звітності коду бюджетної класифікації за доходами затверджений наказом ДКУ від 15 січня 2007 р. № 5. Тому в процесі відкриття рахунків повинна бути чітка послідовність: зміни до бюджетної класифікації, зміни до довідника відповідності символу звітності коду бюджетної класифікації за доходами, відкриття рахунків.

Ще одним недоліком порядку відкриття рахунків для зарахування надходжень є те, що в даному процесі не задіяні органи, на яких, згідно з додатком до Закону України „Про Державний бюджет України”, покладено функції контролю за надходженнями. Так, у даному процесі, крім органів державної податкової служби, непередбачена участь інших органів стягнення. Також не задіяні місцеві фінансові органи, яким належить головна роль у складанні проектів місцевих бюджетів і які володіють найбільш достовірною інформацією про перелік надходжень, що підлягають зарахуванню до відповідних місцевих бюджетів.

Отже, підсумовуючи вищенаведене, варто зазначити, що є необхідність відмовитися від практики відкриття нових рахунків кожного бюджетного періоду, що надасть змогу уникнути проблем із зарахуванням платежів на початку року. Тому достатньо провести перевідкриття рахунків без зміни самого номеру рахунку. Існує необхідність визначення особливостей закриття рахунків після закінчення бюджетного періоду. У зв'язку з цим доречно зберегти в силі положення статті 57 чинного Бюджетного кодексу України, але варто доповнити її пунктом такого змісту: „Щорічно рахунки для зарахування доходів бюджетів перевіряються під тими номерами, що діяли у минулому бюджетному періоді. У новому бюджетному періоді під новими номерами відкриваються виключно рахунки для зарахування нововведених податків, зборів та обов'язкових платежів, а також тих, порядок зарахування яких до бюджетів змінився, внаслідок внесення змін до чинного бюджетного законодавства”.